

för den, som utöfvat nödvärn, dels ock förtydligas i ofvan angifna syfte.

Stockholm den 21 januari 1901.

Chr. Olsson,
Rögle.

N:o 33.

Af herrar **A. Johanson** i Mossebo och **A. Magnusson**, om
*skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om ändrad lydelse af
kongl. förordningen angående häradsting den 17 maj 1872.*

I Kongl. Maj:ts nådiga bref den 12 februari 1824 och Svea hofrätts cirkulär den 31 januari 1825 har Kongl. Maj:t på anhållan af rikets ständer förordnat, att, vid skyldighet för vissa socknar eller delar af tingslag att utse nämndemän, häradet eller tingslaget blefve i nämndemansdistrikt indelt, en anordning som hittills följts med synnerlig belåtenhet.

Genom Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående ändring i vissa fall af gällande bestämmelser om häradsting den 17 maj 1872, har nämndemans uppgift såsom ledamot af häradsrätt i betydlig grad, till stor skada för rättsväsendets sunda utveckling, förminskats.

I § 9 af nyssnämnda förordning heter: »Varda två eller flera tingslag af Konungen förordnade till ett, skola likväl, derest icke Konungen annorlunda förordnar, nämndemän väljas till enahanda antal som tillförene i hvart och ett af dessa tingslag, och fördele häradshöfdingen, efter samråd med nämnden, tienstgöringen dem emellan.»

I hvarje tingslag har enligt 1 kap. 1 § rättegångsbalken häradshöfding att döma med 12 män, som dertill valde äro. Varda nu två eller flera tingslag af Konungen förenade till ett, blifver nämndemännens antal, der två sammanslås, 24 och, der tre sammanslås, 36 nämndemän o. s. v.

Vid den fördelning af tjenstgöring, som af häradshöfding, i samråd med nämnden, mellan den senare uppgöres, har i tingslag, som blifvit sammanslagna, så tillgått, att minst 8 nämndemän skolat tjenstgöra hvarje rättegångsdag. Vid en sådan fördelning af tjenstgöring händer, ja är vanligt, att då ett mål första gången handlägges, det bestämda antalet nämndemän tjenstgör den dagen. Målet kanhända uppskjutes till annan rättegångsdag, då andra 8 nämndemän tjenstgöra o. s. v. Slutligen öfverlemnas målet och dom skall falla, då åter andra 8 nämndemän, som icke hört ett ord om målet, skola delta i, ja kanske afgöra domen, ett förfaringssätt, som såväl bland de tvistande parterna som ock hos den uppmärksamma allmänheten inger ganska stor ringaktning för häradsrätten och de domslut, som der fattas.

Nämndemansinstitutionen i vårt land har under sekler ansetts utgöra en af de säkraste grundvalarne för den sunnda rättsskipningen vid våra domstolar på landet, och den unge juristen har ofta hos nämnden haft säkert stöd för de domslut han haft att afgifva, men vid den anordning, som vid sammanslagning af tingslag hittills följts i afseende på nämndens antal och tjenstgöring vid tingslag och nämndeträdena, synes nämndens ställning mera utgöra hedersvakt kring domaren än medansvariga dömande element af rätten.

För afhjelpande af anmärkta förhållanden våga undertecknade vördsam samt föreslå,

att Riksdagen behagade besluta till Kongl. Maj:t ingå med underdånig skrifvelse, det täcktes Kongl. Maj:t vidtaga sådan ändring i nådiga förordningen den 17 maj 1872, att, der flera tingslag till ett blifvit eller varda sammanslagna, tingslaget skall indelas i nämndemansdistrikt på sätt kongl. brefvet den 12 februari 1824 föreskrifver, samt nämndemännens antal vid hvarje häradsrätt bestämmas till tolf.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 22 januari 1901.

A. Johanson.

A. Magnusson.